

GIAPPONE

CONFERENTIA EPISCOPORUM IAPONIAE. **Normae applicativae C.I.C.**, 20 febbraio 1992 (*Katorikku Shin Kyōkai Hōten*, Tokyo, 1992, p. i-ix) (*).

Conferentia Episcoporum Iaponiae, in conventu plenario extraordinario adunata, die undecima mensis decembris anni 1986, in applicandis canonibus Codicis Iuris Canonici, sequentes statuit normas.

Hae autem normae vim legis obtinent a die approbationis ab Apostolica Sede datae.

- (1) *Can. 230 § 1: De aetate ac dotibus laicorum ad assumenda ministeria Lectoris et Acolythi requisitis*

Laici, ad ministeria lectoris vel acolythi per ritum liturgicum stabiliter assumendi, debent esse viri, qui vigesimum secundum (22) aetatis annum expleverint, per tres saltem annos fidem in Ecclesia Catholica professi sint et cursum instructionis ad hoc ab Ordinario loci pro sua dioecesi approbatum secuti.

- (2) *Cann. 242 et 243: De Ratione Institutionis Sacerdotalis pro Iaponia*

Pro formatione sacerdotali in Iaponia fideliter servantur « Lineamenta Generalia Rationis Institutionis Sacerdotalis pro Iaponia », a Congregatione pro Gentium Evangelizatione approbata et recognita, attentis, ad Seminaria Maiora quod attinet, etiam « Normis propriis » uniuscuiusque Seminarii.

- (3) *Can. 284: De habitu ecclesiastico*

a) In actionibus liturgicis, clerici deferant oportet vestem sacram secundum normas liturgicas universales, in choro autem vel habitum talem vel vestem sacram.

b) Habitus clericalis, in genere, esto « clergyman ».

c) Attentis tempore, loco et circumstantiis, clerici possunt etiam uti veste quam magis idoneam aestiment. His tamen in casibus, deferant insignium (signum distinctivum) sacerdotale.

- (4) *Can. 496: De statutis consilii presbyteralis*

a) Statuta consilii presbyteralis conficiantur ad normam iuris universalis cann. 495-502.

(*) Vedi nota di F. Acaso alla fine del documento.

b) Consilium presbyterale constat membris electis ad normam cann. 498-499 necnon suorum statutorum (cfr. can. 497, 1°), e membris ex officio (cfr. ibid. 2°), et e membris ab Episcopo dioecesano libere nominatis (cfr. ibid. 3°).

c) Regula generalis est, quod non minus quam dimidia pars consilii presbyteralis constat membris ab ipsis sacerdotibus electis.

d) Inter membra ex officio adnumerentur saltem episcopus auxiliaris, si adsit vicarius generalis, cancellarius et oeconomus.

e) Membra consilii presbyteralis designantur ad tempus in suis statutis determinatum, quod tamen superare non debet quinquennium; transacto autem hoc termino, denuo ad idem munus possunt designari.

f) Saltem bis in anno ab Episcopo dioecesano convocetur consilium presbyterale.

g) Quamvis consilium presbyterale, non gaudeat nisi voto consultivo (cfr. can. 500, § 2), Episcopus dioecesanus prudenter aestimet eius votum, praesertim quando est unanimiter concors.

(5) *Can. 535 § 1: De libris paroecialibus*

In unaquaque paroecia habeantur libri baptizatorum, confirmatorum matrimoniorum, defunctorum necnon de statu animarum.

(6) *Can. 538 § 3: De congrua sustentatione sacerdotis officio renuntiantis*

Sacerdotes, sive ratione aetatis sive salutis causa, officio suo renuntiantes gaudebunt eodem iure ad congruam sustentationem ac illi, qui ministerium sacerdotale actu exercent.

(7) *Can. 755 § 2: De normis practicis ad motum oecumenicum fovendum*

Observentur normae practicae, quae continentur in libro «De Oecumenismo», a Commissione Episcopali pro christiana unitate promovenda edito, approbantibus omnibus Episcopis et a Sancta Sede recognito.

(8) *Can. 766: De Verbi praedicatione a laicis peragenda in ecclesia vel oratorio*

a) Laici qui, iudicio parochi sunt fide integra, probis moribus et sufficienti cultura praediti atque bona existimatione gaudent, possunt admitti, absente sacerdote, ad praedicandum in ecclesia vel oratorio, scilicet, ad proferenda fidelibus ibi adunatis verba exhortationis in aedificationem populi.

b) Etsi praesens sit sacerdos, tales laici admitti possunt ad praedicationem, non autem ad homiliam proferendam, si, prudenti iudicio parochi, necessitas id exigat vel utilitas suadeat, uti in casibus, ex gr., nuptiarum vel exsequiarum, ubi multi non-catholici partem sumunt.

- c) De materia huiusmodi praedicationis praevis parochum consulant.
- d) Deputatio ad tale munus fit ad biennium, quod tamen renovari potest.
- e) Normae autem canonis 767 rite servantur oportet.

(9) *Can. 788 § 3: De catechumenis*

a) Catechumeni sunt illi qui Spiritu Sancto movente, explicita voluntate ut Ecclesiae incorporentur expetunt. Ecclesia eos ad sacros ritus celebrandos introducit (cfr. can. 206).

b) In via initiationis christianae ordinatim procedatur, servatis, nisi necessitas vel utilitas pastoralis aliter suadeat, gradibus initiationis, de quibus in « Ordine Initiationis Christianae Adultorum ».

c) De iis quae praestanda sunt a catechumenis, nihil exigatur praeter ea quae Codex Iuris Canonici statuit.

d) Benedictiones dari possunt catechumenis (cfr. can. 1170).

e) Quoties matrimonium contrahunt duo catechumeni inter se, sive catechumenus cum parte non baptizata, apto ritu utantur, de quo in « Ordine Initiationis Christianae Adultorum », n. 18, et in « Ordine Celebrandi Matrimonium », nn. 55-66.

f) « Ad exsequias quod attinet, christifidelibus catechumeni accensendi sunt » (can. 1183, § 1). Quapropter catechumeni gaudent iuribus ad exsequias catholicas necnon ad sepulturam in coemeterio catholico.

g) Ad praerogativas quod attinet, catechumeni admitti possunt in associationes paroeciales. Fas est Ordinatio loci, si id opportunum duxerit, alias praerogativas pro sua dioecesi statuere.

(10) *Can. 844 § 5: De sacramentis christianis non catholicis administrandis*

Serventur normae practicae quae continentur in libro « De Oecumenismo » a Commissione Episcopali pro christiana unitate promovenda edito, approbantibus omnibus Episcopis, et a Sancta Sede recognito.

(11) *Can. 851-1º: De initiatione christiana adultorum qui baptismum recipere intendunt*

Nisi necessitas vel utilitas pastoralis aliter exigat (cfr. can. 838, § 4), initiatio christiana fit secundum « Ordinem Initiationis Christianae Adultorum », translatus in linguam Iaponicam et approbantibus omnibus Episcopis, editum a Commissione Episcopali pro Sacra Liturgia, atque recognitum a Sancta Sede.

(12) *Can. 854: De modo administrandi Baptismum*

Baptismus conferatur regulariter per infusionem; conferri tamen potest etiam per immersionem, obtento Ordinarii loci consensu.

(13) *Can. 877 § 3: De inscriptione nominum parentum filii adoptivi in libro Baptizatorum*

Inscribantur nomina adoptantium et, si desit ullum periculum damni, etiam nomina parentum naturalium.

(14) *Can. 891: De aetate recipientis sacramentum Confirmationis*

Ut regula generalis, sacramentum Confirmationis conferatur fidelibus qui sunt inter decem (10) et quindecim (15) annos nati.

(15) *Can. 964 § 2: De sede confessionalis*

a) Stricte servetur tenor huius canonis.

b) Quapropter, in omni ecclesia habeatur, in loco patenti, saltem una sedes confessionalis, crate fixa inter paenitentem et confessarium instructa, qua libere uti possunt fideles, qui id desiderant.

c) Quando, iusta de causa, confessio excipitur extra sedem confessionalem, confessarius prudentia utatur pastoralis, ut sacra dignitas huius sacramenti rite servetur.

(16) *Can. 1067: De investigationibus ante matrimonium peragendis*

Ante matrimonium, sacerdos cui ius est assistere matrimonio,

1. sedulo investigare debet:

a) de statu libero contrahentium (cfr. can. 1085) necnon de absentia aliorum impedimentorum canonicorum (cfr. cann. 1083-1094); hoc probari debet per collationem documentorum authenticorum, vel per assertionem iuratum contrahentium et per testimonium eorum parentum vel amicorum, vel denique per alia media opportuna. Hae investigationes tenent locum publicationum matrimonialium (cfr. can. 1067).

b) de scientia sufficienti circa naturam matrimonii (cfr. can. 1096), circa munera coniugum et parentum christianorum (cfr. cann. 1063, 2º; 1095), atque circa fines ac proprietates essentielles matrimonii (cfr. cann. 1056; 1125, 3º).

c) de libertate consensus utriusque partis, per interrogationem paritum separatim factam et, si necesse videatur, per aliorum testimonium.

d) de maturitate sufficienti ad obligationes matrimoniales assumendas necnon ad constituendum consortium totius vitae (cfr. cann. 1055, § 1; 1096).

2. colligere debet documenta sequentia:

a) a parte catholica: testimonium recens de suscepto Baptismo, et de suscepta Confirmatione (cfr. can. 1065, § 1), atque de statu libero; insuper promissiones in casu matrimonii mixti (cfr. can. 1086, § 2; 1125-1126).

b) a parte acatholica: documentum civile « Koseki Tohon », quando id fieri potest sine violatione iurium fundamentalium contrahentium, vel quando ab Auctoritate civili non prohibetur.

3. curare debet de praeparatione liturgica ad mentem « Ordinis Celebrandi Matrimonium ».

4. obtinere debet licentiam Ordinarii loci in casibus enumeratis in can. 1071, praesertim pro assistentia matrimonio eius qui notorie catholicam fidem abiecerit, et filii-familias minoris, insciis vel rationabiliter invitis parentibus.

(17) *Can. 1083 § 2: De aetate legitima matrimonii contrahendi*

Ad valide contrahendum matrimonium requiritur aetas praescripta in § 1 huius canonis.

Ad licitam matrimonii celebrationem requiritur aetas decimi octavi (18) completi pro viro et decimi sexti (16) anni completi pro muliere, sicut statutum est in Iure Civili Iaponiae.

(18) *Can. 1120: De ritu matrimonii*

In Iaponia adhibetur « Ordo Celebrandi Matrimonium », translatus in linguam Iaponicam a Commissione Episcopali pro Sacra Liturgia et a Sancta Sede recognitus.

(19) *Can. 1125-1126: De promissionibus praestandis pro matrimoniis mixtis*

a) Pars catholica declarationem ac promissionem in scriptis faciat secundum formulam ad hoc praeparatam; in casibus exceptionalibus fieri possunt verbaliter, ita tamen ut de iisdem in foro externo constet (cfr. can. 1126).

b) Pars non catholica hac de re, in quantum fieri potest, certior fiat vel per partem catholicam vel parentes eius, vel per pastorem vel denique alio modo.

Si vero talis notificatio grave damnum physicum vel morale causare praevideatur, pastores uti possunt cautionibus aequipollentibus, i.e. omittere hanc notificationem parti non catholicae faciendam, dummodo pars catholica sincere parata sit fidem servare et praestare quod potest, ut proles catholice baptizetur et educetur.

Hoc in casu requiritur promissio explicita partis catholicae et regulariter in scripto dari debet, ita ut de eadem in foro externo constet.

NOTA. Usus « cautionum aequipollentium » concessus est Episcopis Iaponiae die 21 Aprilis 1938. Textus supra exaratus est adaptatio huius concessionis ad exigentias novi Iuris Canonici. In Iaponia enim non christiani aliquando imbuti sunt praepiudiciis erga religionem ullam (ut talem) et psychologice pressionem experiuntur quando promissio ab eis exigatur; de facto vero hoc non significat quod intendant causare obiectiones pro fide compartis.

c) Adnotetur in libro matrimoniorum de facta declaratione ac promissione a parte catholica, necnon de eius communicatione parti acatholicae facta, et etiam de dispensatione concessa.

(20) *Can. 1127 § 2: De dispensatione a forma canonica in matrimoniis mixtis - cfr. can. 1129*

Si graves difficultates formae canonicae servandae obstant. Ordinarius loci partis catholicae ius est ab eadem in singulis casibus dispensandi. In dispensatione danda, haec sequentia servanda sunt:

1. Ordinarius loci in quo matrimonium celebratur consuli debet.

2. Aliqua publica forma celebrationis ad validitatem servari debet.

Ut forma publica celebrationis considerari possunt:

a) Variae formae celebrationis civilis in Iaponia (caeremoniae civiles quae fiunt in familia, in « kaikan », in « hotel », etc.);

b) Formae celebrationis religiosae christianae, usitatae in Ecclesiis et Communitatibus christianis non catholicis. Curandum est ut pars catholica nihil agat quod sit contrarium fidei catholicae;

c) Formae celebrationis usitatae apud religiones non christianas, gravibus exstantibus rationibus et dummodo constet actionem habere significationem mere civilem neque ullum scandalum timendum esse;

d) Si non habeatur aliqua caeremonia, quae ut forma publica celebrationis considerari possit, registratio civilis (kon'in todoke) ut forma celebrationis agnosci potest.

3. Ordinarius dispensans attente curet:

a) ne faciliter dispensatio detur;

b) ut evitetur periculum scandali et indifferentismi;

c) ut dispensatio non detur nisi quando adest causa sufficiens, v.g., obiectio conscientiae partis non catholicae vel aversio eius familiae relate ad celebrationem canonicam, pax futurae familiae servanda praesertim in re religiosa, evitatio duplicis celebrationis religiosae, scilicet catholicae et acatholicae (cfr. can. 1127, § 3);

d) ut de data dispensatione in libro matrimoniorum adnotetur, indicatis die et loco celebrationis necnon nominibus testium.

(21) *Can. 1236 § 1: De materia mensae altaris fixi*

Mensa altaris fixi, pro regula, sit lapidea et quidem ex lapide naturali; attamen adhiberi potest etiam alia materia digna, solida et affabre effecta, ligno non excepto, dummodo sit bonae qualitatis.

(22) *Can. 1246 § 2: De diebus festis de praecepto in Iaponia*

a) Dies festi de praecepto in Iaponia sunt omnes Dominicae, Festum Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi et Festum Sanctae Dei Genitricis Mariae.

b) Dies Epiphaniae celebratur in die dominica intra diem 2 et 8 Ianuarii occurrenti; dies Ascensionis et sanctissimi Corporis et Sanguinis Christi transferuntur respective ad diem dominicam immediate sequentem.

c) Dies autem Sanctae Mariae Immaculae Conceptionis et Assumptionis, Sancti Ioseph, Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, et omnium Sanctorum non habentur tamquam dies festi de praecepto in Iaponia.

(23) *Can. 1251 et 1253: De diebus paenitentiae*

a) Abstinencia a carnis comestione et ieiunium servantur feria quarta Cinerum et feria sexta in Passione et Morte Domini Nostri Iesu Christi.

b) Abstinencia a carnis comestione servetur singulis anni sextis feriis, nisi cum aliquo die inter sollemnitates recensito occurrant; attamen, christifideles, proprio iudicio, possunt substituere alias formas paenitentiae, praesertim opera caritatis vel exercitationes pietatis vel mortificationis.

(24) *Can. 1262: De subsidiis Ecclesiae a fidelibus offerendis*

a) Pastores animarum fideles sibi commissos sedulo instituere debent de eorum obligatione necessitatibus subveniendi Ecclesiae, de qua in can. 222.

b) Omnes christifideles omnesque personae iuridicae ecclesiasticae tenentur ad sustinendam dioecesim et paroeciam, ad quam pertinent vel cui subiiciuntur, earumque activitates et ministros, secundum normas practicas, quas statuatur Episcopus dioecesanus, adaptatas ad ambitus sociales et condiciones oeconomicas suae dioecesis.

c) In omnibus dioecesibus Iaponiae sequentes octo stipes sunt colligendae designatis diebus dominicis et durante statuto tempore atque in fines designatos transmittendae:

1) Stips petriana (obolo di San Pietro), 2) Tres stipes pro Pontificalibus Operibus Missionalibus; id est, a) Stips pro Opere propagationis Fidei, b) Stips pro Opere a Sancto Petro Apostolo, c) Stips pro Opere a Sancta Infantia, 3) Stips pro Terra Sancta, 4) Stips pro die communicationis socialis, 5) Stips pro immigrantibus, 6) Stips pro operibus caritativis durante tempore quadragesimali.

(25) *Can. 1265 § 2: De stipe quaeritanda*

Qui stipem cogere vult pro quolibet pio aut ecclesiastico Instituto vel fine primum obtineat licentiam, in scriptis datam, a proprio Ordinario et deinde ab Ordinario loci in quo stipem cogere desiderat.

(26) *Can. 1277: De actu extraordinariae administrationis*

Actus extraordinariae administrationis habendus est is, qui respicit rem valoris superantis summam pecuniae Iaponicae Y 50,000,000.

- (27) *Can. 1292 § 1: De summa minima eademque maxima pro valida alienatione bonorum ecclesiasticorum*

Summa minima, de qua hic agitur, est summa pecuniae Iaponicae Y 12,000,000, summa autem maxima, Y 120,000,000.

- (28) *Can. 1297; De locatione bonorum Ecclesiae*

In locandis bonis Ecclesiae, eadem regula applicetur quae de alienatione statuitur in can. 1292, § 1.

- (29) *Can. 1425 § 4: De iudice unico*

In primo iudicii gradu, si forte collegium constitui nequeat, quamdiu huiusmodi impossibilitas perduret. Episcopus dioecesanus committere potest causas unico iudici clerico qui, ubi fieri possit, assessorem et auditorem sibi asciscat.